

Nhận diện luật sư giả, công ty luật “dỏm”: Làm sao để người dân không mắc bẫy?

13:49 30/10/2026

Tạp chí Thương hiệu và Công luận tổ chức Talkshow “Nhận diện và phòng tránh luật sư giả, công ty luật “dỏm”, với sự tham gia của đại diện cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức hành nghề luật sư, Hội Luật gia và cơ quan báo chí, nhằm cảnh báo thủ đoạn lừa đảo và trang bị kỹ năng tự bảo vệ cho người dân.

Ngày 30/10, Tạp chí Thương hiệu và Công luận tổ chức Talkshow với chủ đề “Nhận diện và phòng tránh luật sư giả, công ty luật “dỏm”. Chương trình tập trung nhận diện những hình thức mạo danh luật sư, tổ chức hành nghề luật sư; phân tích nguyên nhân, hệ lụy và đề xuất giải pháp phối hợp giữa các cơ quan chức năng, tổ chức nghề nghiệp và báo chí trong phòng ngừa, ngăn chặn hành vi vi phạm.

Các khách mời tham gia Talkshow “Nhận diện và phòng tránh luật sư giả, công ty luật “dỏm”, cùng trao đổi, phân tích thực trạng, thủ đoạn mạo danh và đề xuất giải pháp bảo vệ người dân.

Tham gia chương trình có các khách mời:

- Đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Ủy viên Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM;
- Nhà báo Nguyễn Đức Hiên, Phó Tổng Biên tập Báo Sài Gòn Giải Phóng;
- Luật sư Lê Hồng Nguyên, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng Cơ quan đại diện Liên đoàn Luật sư Việt Nam tại TP.HCM;
- Thạc sĩ, Luật sư Trần Cao Đại Kỳ Quân, Phó Chủ nhiệm Đoàn Luật sư TP Đồng Nai;
- Thạc sĩ, Luật sư Vũ Quốc Toàn, Ủy viên Ban Chấp hành Hội Luật gia TP.HCM, Chi hội trưởng Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh.

Mở đầu chương trình, MC Thu Hà đề cập thực tế khi vướng vào tranh chấp, kiện tụng hoặc những vấn đề pháp lý phức tạp, người dân luôn mong muốn tìm được luật sư có đủ năng lực, trách nhiệm để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp. Tuy nhiên, lợi dụng nhu cầu này, một số đối tượng đã mạo danh luật sư hoặc công ty luật, đưa ra những lời mời gọi như bao thắng kiện, chạy án, thậm chí tự nhận có quan hệ với cơ quan tố tụng nhằm thu tiền, chiếm đoạt tài sản.

MC Thu Hà dẫn dắt chương trình, kết nối các khách mời trao đổi về thực trạng luật sư giả, công ty luật “dỏm” và những giải pháp giúp

người dân nhận diện, phòng tránh các hành vi mạo danh, lừa đảo.

Chương trình nhận được sự đồng hành của Đoàn Luật sư thành phố Đồng Nai và Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh, TP.HCM.

5 căn cứ nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp

Từ góc độ quản lý nhà nước, bà Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Đại biểu Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM, cho biết người dân và doanh nghiệp có thể căn cứ vào 5 yếu tố để phân biệt tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp với những tổ chức hoạt động không đúng quy định.

Bà Nguyễn Thị Hồng Hạnh, Đại biểu Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Pháp luật và Tư pháp của Quốc hội, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM, chia sẻ các căn cứ nhận diện tổ chức hành nghề luật sư hợp pháp.

Cụ thể, 5 căn cứ gồm: Cơ sở pháp lý điều chỉnh hoạt động; cơ quan cấp giấy đăng ký hoạt động; chủ thể thành lập; tên gọi của tổ chức và phạm vi hoạt động.

Theo bà Hạnh, tổ chức hành nghề luật sư chịu sự điều chỉnh của pháp luật về luật sư, trong khi các doanh nghiệp thông thường chịu sự điều chỉnh của Luật Doanh nghiệp. Về cơ quan cấp giấy đăng ký hoạt động, tổ chức hành nghề luật sư do Sở Tư pháp cấp; các doanh nghiệp thuộc thẩm quyền quản lý, cấp đăng ký của cơ quan đăng ký doanh nghiệp. Chủ thể thành lập tổ chức hành nghề luật sư phải là luật sư, còn doanh nghiệp thông thường có thể do tổ chức, cá nhân thành lập.

Về tên gọi, tổ chức hành nghề luật sư phải có những cụm từ nhận diện như “Văn phòng luật sư”, “Công ty luật trách nhiệm hữu hạn” hoặc “Công ty luật hợp danh”. Đối với phạm vi hoạt động, tổ chức hành nghề luật sư được thực hiện các dịch vụ gồm tư vấn pháp luật, tham gia tố tụng, đại diện ngoài tố tụng và các dịch vụ pháp lý khác theo quy định của Luật Luật sư. Trong khi đó, doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực tư vấn được thực hiện công việc thuộc phạm vi ngành nghề đã đăng ký, không mặc nhiên được cung cấp các dịch vụ thuộc phạm vi hành nghề luật sư.

Đề cập công tác quản lý, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM cho biết ngành tư pháp tập trung vào hậu kiểm, kiểm tra và phối hợp với các cơ quan, chính quyền cơ sở. Sở Tư pháp cũng thiết lập đường dây nóng, công khai danh sách các tổ chức hành nghề luật sư trên website để người dân tra cứu; đồng thời phối hợp với Sở Tài chính trong quá trình cấp giấy đăng ký hoạt động nhằm hạn chế tên gọi gây nhầm lẫn.

Bà Nguyễn Thị Hồng Hạnh cũng chỉ ra những khó khăn trong quản lý khi hoạt động tư vấn nói chung và hoạt động luật sư nói riêng liên quan đến nhiều cơ quan, lĩnh vực khác nhau. Trong đó, có những doanh nghiệp sử dụng hình thức tư vấn trá hình nhưng nội dung hoạt động lại bao hàm các công việc thuộc lĩnh vực hành nghề luật sư, khiến người dân khó phân biệt.

Từ thực tế này, Giám đốc Sở Tư pháp TP.HCM đề xuất tăng cường phối hợp giữa Sở Tư pháp, Sở Tài chính, Sở Khoa học và Công nghệ, Công an TP.HCM cùng chính quyền phường, xã, đặc khu để kiểm tra, xử lý kịp thời các phản ánh về hành vi giả mạo, quảng cáo dịch vụ pháp lý không đúng sự thật. Bên cạnh đó, cần xây dựng dữ liệu số tập trung, kết nối liên thông để người dân, doanh nghiệp thuận tiện tra cứu thông tin về tổ chức hành nghề luật sư.

Đáng chú ý, bà Hạnh nhấn mạnh sự cần thiết của cơ chế phối hợp hai chiều với báo chí và Ban Chủ nhiệm Đoàn Luật sư. Cơ quan quản lý cung cấp thông tin cảnh báo để báo chí tuyên truyền đến người dân; ngược lại, báo chí cũng là kênh cung cấp thông tin, phản ánh dấu hiệu bất thường phục vụ công tác quản lý, ngăn chặn các hoạt động trá hình, giả mạo.

Bà Nguyễn Thị Hồng Hạnh khuyến cáo người dân kiểm tra thông tin từ nguồn chính thống trước khi ký hợp đồng, giao hồ sơ hoặc chuyển tiền cho người cung cấp dịch vụ pháp lý.

Ở góc độ báo chí, nhà báo Nguyễn Đức Hiễn, Phó Tổng Biên tập Báo Sài Gòn Giải Phóng, cho rằng việc cảnh báo cần được thực hiện từ sớm, thay vì chỉ phản ánh khi người dân đã trở thành nạn nhân. Ông nhận định: "Theo tôi là nếu mà chúng ta chờ đến khi có người dân mất tiền kêu cứu rồi báo chí mới vào cuộc thì báo chí đã không hoàn thành nhiệm vụ của mình và đã chậm một bước".

Theo nhà báo Nguyễn Đức Hiễn, người dân tìm đến dịch vụ pháp lý thường đang trong tâm trạng lo lắng vì những vấn đề mình gặp phải, do đó dễ bị tác động bởi các lời mời chào, cam kết hấp dẫn. Khi phát hiện tài khoản liên tục quảng cáo uy tín, quen biết lớn, bao thắng kiện, nhà báo cần xem đó là đầu mối để tìm hiểu người quảng cáo là ai, có đúng tư cách như giới thiệu hay không, tổ chức đứng sau hoạt động thế nào và tiền được yêu cầu chuyển cho ai.

Ông nhấn mạnh báo chí cần thận trọng, không kết luận vội khi chưa đủ căn cứ, nhưng vẫn có thể chỉ ra dấu hiệu bất thường, cảnh báo người dân và hướng dẫn cách kiểm tra. Thông tin cảnh báo phải giúp độc giả biết cần xác minh ở đâu, hỏi ai và khi nào nên dừng giao dịch để tránh rơi vào bẫy lừa đảo.

Nhà báo Nguyễn Đức Hiển, Phó Tổng Biên tập Báo Sài Gòn Giải Phóng, chia sẻ vai trò của báo chí trong việc cảnh báo sớm, giúp người dân nhận diện và phòng tránh các chiêu trò mạo danh luật sư, tổ chức hành nghề luật sư.

Về phương thức tuyên truyền, nhà báo Nguyễn Đức Hiển đề xuất bên cạnh các bài viết chuyên sâu, cần đa dạng hóa hình thức truyền thông bằng video, poster, postcard, đồ họa hỏi đáp và những nội dung ngắn để người dân có thể lưu lại, sử dụng khi cần. Nội dung cũng cần phù hợp với từng nhóm đối tượng; người lao động có thể tiếp cận thông tin qua công đoàn, khu nhà trọ, trong khi người cao tuổi cần được truyền thông thông qua sinh hoạt khu dân cư và tài liệu phù hợp.

Đối với vai trò giám sát xã hội, ông cho rằng trách nhiệm của báo chí không dừng lại ở việc đăng tải một bài viết. Sau khi phản ánh, cần tiếp tục theo dõi việc tiếp nhận, xác minh và xử lý của cơ quan chức năng; thông tin kết quả trong phạm vi được phép công khai, đồng thời đặt ra những câu hỏi về trách nhiệm quản lý, những bất cập cần khắc phục.

Nhà báo Nguyễn Đức Hiển đề xuất đa dạng hóa hình thức truyền thông để giúp người dân nhận diện thủ đoạn mạo danh luật sư trên không gian mạng.

Nhà báo Nguyễn Đức Hiển cũng đề xuất xây dựng cơ chế phối hợp với đầu mối cụ thể giữa cơ quan báo chí, Sở Tư pháp, Đoàn Luật sư và Hội Luật gia. Quy trình cần làm rõ các bước tiếp nhận phản ánh, phân loại nguy cơ, xác minh, thống nhất nội dung có thể công khai và cập nhật kết quả. Trong đó, cần ưu tiên xác minh những trường hợp có nguy cơ nhiều người bị dụ dỗ chuyển tiền, đồng thời bảo vệ thông tin riêng tư của người phản ánh.

Tăng cường phối hợp, chủ động xác minh trước khi giao dịch

Từ góc độ tổ chức xã hội nghề nghiệp, Luật sư Lê Hồng Nguyên, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng Cơ quan đại diện Liên đoàn Luật sư Việt Nam tại TP.HCM, cho biết việc xác minh, tìm hiểu thông tin về luật sư và tổ chức hành nghề luật sư của một bộ phận người dân còn hạn chế. Nhiều người chủ yếu tìm kiếm thông tin qua mạng xã hội, trong khi các kênh thông tin chính thống chưa đáp ứng đầy đủ nhu cầu tra cứu.

Luật sư Lê Hồng Nguyên cảnh báo tình trạng các đối tượng sử dụng hình ảnh, thông tin của luật sư thật để lập tài khoản giả mạo, tiếp cận và lừa đảo người dân.

Đáng chú ý, Liên đoàn Luật sư Việt Nam thường tiếp nhận trên dưới 10 trường hợp mỗi tháng luật sư bị các đối tượng sử dụng hình ảnh để mạo danh. Có trường hợp đối tượng lấy danh nghĩa những tổ chức, luật sư nổi tiếng để ký hợp đồng dịch vụ pháp lý với giá trị vài tỷ đồng, thậm chí vài chục tỷ đồng. Khi phát sinh hậu quả, khách hàng mới phát hiện mình đã giao dịch với đối tượng giả mạo.

Trước tình trạng này, Luật sư Lê Hồng Nguyên cho rằng cần hoàn thiện các kênh công khai, tra cứu và xác minh thông tin hành nghề. Người dân có thể liên hệ Liên đoàn Luật sư Việt Nam, các đoàn luật sư để kiểm tra tư cách hành nghề, sổ thẻ, hình ảnh và tình trạng hoạt động của luật sư. Việc xác minh qua tổ chức nghề nghiệp có ý nghĩa quan trọng, nhất là trong những trường hợp luật sư đã

bị kỷ luật hoặc bị xóa tên nhưng thông tin, hình ảnh và thẻ cũ vẫn có thể bị các đối tượng lợi dụng.

Luật sư Lê Hồng Nguyên phân tích những dấu hiệu nhận diện luật sư giả, đồng thời khuyến cáo người dân kiểm tra tư cách hành nghề trước khi ký hợp đồng dịch vụ pháp lý.

Một nội dung được Luật sư Lê Hồng Nguyên đặc biệt lưu ý là quy trình ký hợp đồng và thanh toán phí dịch vụ pháp lý. Theo ông, khách hàng cần đến trực tiếp tổ chức hành nghề luật sư để ký hợp đồng; người đứng đầu tổ chức hoặc người đại diện theo pháp luật mới là người có thẩm quyền ký hợp đồng và nhận tiền. Việc thanh toán cần chuyển vào tài khoản của tổ chức hành nghề, không chuyển vào tài khoản cá nhân của luật sư.

Bên cạnh đó, ông cho biết Liên đoàn Luật sư Việt Nam đang triển khai chương trình thay đổi thẻ luật sư, hướng đến cập nhật dữ liệu trên hệ thống số của Chính phủ. Qua đó, người dân có thể tra cứu thông tin nhận diện luật sư, tình trạng hành nghề, tổ chức nơi luật sư hoạt động và người đại diện theo pháp luật của tổ chức.

Về công tác phối hợp, Luật sư Lê Hồng Nguyên cho biết Đoàn Luật sư TP.HCM đã có quy chế phối hợp với Sở Tư pháp trong rà soát tổ chức hành nghề luật sư theo định kỳ hằng quý, hằng năm. Các thông tin phản ánh từ địa phương, báo chí và những kênh khác cũng được tiếp nhận để phối hợp xác minh, tổng hợp và

đưa ra cảnh báo. Ông nhấn mạnh cần có đầu mối phối hợp với cơ quan chức năng để xử lý kịp thời khi phát hiện dấu hiệu vi phạm, đặc biệt là những trường hợp có dấu hiệu hình sự.

Từ thực tiễn hoạt động của Đoàn Luật sư tỉnh Đồng Nai, Thạc sĩ, Luật sư Trần Cao Đại Kỳ Quân, Phó Chủ nhiệm Đoàn Luật sư tỉnh Đồng Nai, phân tích tình trạng giả mạo có thể xuất hiện ở cả cá nhân và tổ chức hành nghề.

Đối với cá nhân, có trường hợp người không phải luật sư nhưng tự nhận là luật sư; cũng có trường hợp không có một con người cụ thể đứng sau mà chỉ sử dụng tài khoản trên mạng để quảng cáo, tiếp cận và lừa đảo. Đối với tổ chức, có những đơn vị không tồn tại hoặc doanh nghiệp hoạt động theo quy định của pháp luật về doanh nghiệp nhưng gắn chữ “luật” vào tên gọi để gây nhầm lẫn, sau đó cung cấp dịch vụ pháp lý như một tổ chức hành nghề luật sư được Sở Tư pháp cấp phép.

Thạc sĩ, Luật sư Trần Cao Đại Kỳ Quân phân tích các hình thức mạo danh luật sư, từ cá nhân không có tư cách hành nghề đến những tổ chức, doanh nghiệp trá hình cung cấp dịch vụ pháp lý.

Theo Luật sư Trần Cao Đại Kỳ Quân, hậu quả của tình trạng này không chỉ là thiệt hại về tài chính mà còn khiến công việc tranh chấp của khách hàng rơi vào

ngõ cụt. Những người không được cấp phép, không đủ kỹ năng và điều kiện hành nghề có thể cung cấp dịch vụ không hiệu quả, ảnh hưởng trực tiếp đến quyền lợi của khách hàng. Đáng lo ngại hơn, người dân có thể mất niềm tin vào luật sư chân chính, cơ quan tố tụng và nền tư pháp.

Để tự bảo vệ, Luật sư Quân khuyến nghị người dân cần gặp trực tiếp luật sư, không chỉ giao dịch qua mạng xã hội hoặc các nền tảng trực tuyến. Khi gặp trực tiếp, khách hàng nên đề nghị luật sư cung cấp chứng chỉ hành nghề và thẻ luật sư còn hiệu lực tại thời điểm gặp gỡ. Trường hợp không thể trực tiếp xác minh, người dân có thể nhờ người quen hỗ trợ hoặc liên hệ Sở Tư pháp, đoàn luật sư để kiểm tra thông tin.

Ông cho rằng người dân chỉ nên giao dịch, ký hợp đồng sau khi đã xác định người mình làm việc là luật sư thật, có đủ điều kiện và tư cách hành nghề. Việc kiểm tra trước khi giao hồ sơ, thanh toán tiền là bước cần thiết để hạn chế nguy cơ bị lừa đảo.

Ở góc độ hỗ trợ người dân tại cơ sở, Thạc sĩ, Luật sư Vũ Quốc Toàn, Ủy viên Ban Chấp hành Hội Luật gia TP.HCM, Chi hội trưởng Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh, cho rằng một trong những nguyên nhân khiến người dân dễ mắc bẫy là quá tin vào quảng cáo trên mạng xã hội, lời hứa hẹn và không tìm hiểu kỹ trước khi đặt niềm tin. Một số đối tượng đưa ra mức phí rẻ, quảng cáo bao thắng kiện, bao chạy án, thậm chí cam kết kết quả khi chưa nghiên cứu hồ sơ vụ việc.

Thạc sĩ, Luật sư Vũ Quốc Toàn phân tích những thủ đoạn các đối tượng thường sử dụng để tạo lòng tin, dụ dỗ người dân sử dụng dịch vụ pháp lý không hợp pháp.

Luật sư Vũ Quốc Toàn nhấn mạnh, một luật sư thực thụ không thể hứa chắc chắn vụ việc sẽ thắng kiện bởi quá trình giải quyết còn phụ thuộc vào hồ sơ, chứng cứ và nhiều yếu tố khác. Những lời cam kết chắc chắn về kết quả không chỉ là dấu hiệu người dân cần cảnh giác mà còn liên quan đến đạo đức nghề nghiệp luật sư.

Từ thực tế hoạt động tại địa phương, ông cho biết Chi hội Luật gia phường Tây Thạnh hướng dẫn người dân tìm đến các tổ chức hành nghề có văn phòng, địa chỉ rõ ràng; tư vấn, làm rõ nhu cầu pháp lý để tránh bị lợi dụng. Chi hội cũng phối hợp với chính quyền địa phương, các ban ngành, đoàn thể và công an để hỗ trợ người dân, kịp thời phát hiện những dấu hiệu bất thường, hạn chế hành vi trục lợi.

Đối với trường hợp đã chuyển tiền, giao hồ sơ gốc hoặc ký giấy ủy quyền cho người tự xưng là luật sư, Luật sư Vũ Quốc Toàn khuyến nghị người dân cần dừng ngay việc chuyển tiền, lưu giữ bằng chứng trao đổi, tìm cách thu hồi hồ sơ đã giao và yêu cầu hủy việc ủy quyền. Đồng thời, cần trình báo cơ quan công an, liên hệ đoàn luật sư và cơ quan quản lý chuyên môn để được hỗ trợ xác minh,

hạn chế thiệt hại.

Ông cũng cho rằng Hội Luật gia và các chi hội luật gia ở cơ sở cần phát huy vai trò tư vấn, hướng dẫn người dân tiếp cận đúng tổ chức hành nghề có địa chỉ rõ ràng; làm cầu nối với cơ quan chức năng để hỗ trợ những trường hợp đã bị lừa, đồng thời tăng cường phổ biến, giáo dục pháp luật tại địa phương.

Các khách mời tiếp tục thảo luận về giải pháp tăng cường phối hợp giữa cơ quan quản lý, tổ chức luật sư và báo chí nhằm bảo vệ quyền lợi người dân.

Thông qua những phân tích và khuyến nghị tại Talkshow, các khách mời cùng nhấn mạnh việc phòng ngừa luật sư giả, công ty luật “dòm” cần sự phối hợp chặt chẽ giữa cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức hành nghề luật sư, Hội Luật gia, chính quyền cơ sở và báo chí. Cùng với việc hoàn thiện cơ chế quản lý, công khai dữ liệu và tăng cường cảnh báo, người dân cần chủ động xác minh thông tin trước khi ký hợp đồng, giao hồ sơ hoặc chuyển tiền.

Bởi pháp luật phải là chỗ dựa bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người dân, không thể trở thành danh nghĩa để các đối tượng lợi dụng, trục lợi.

Trần Minh - Xuân Khắc